

NOTĂ DE FUNDAMENTARE**Secțiunea 1****Titlul prezentului proiect de act normativ****HOTĂRÂRE****pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și funcționarea
Programului Național de Reducere a Abandonului Universitar (PNRAU)****Secțiunea a 2 – a****Motivul emiterii actului normativ****2.1 Sursa proiectului de act normativ**

Proiectul a fost elaborat pentru punerea în aplicare a prevederilor art. 121, alin (7)-(8) din Legea învățământului superior nr.199/2023, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul căreia se înființează Programul național de reducere a abandonului universitar, denumit în continuare PNRAU, finanțat prin bugetul Ministerului Educației și Cercetării, în vederea creșterii retenției studenților în mediul universitar, a cărei metodologie privind organizarea și funcționarea se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Obiectivele PNRAU, prevăzute la art. 121, alin. (8) din Legea învățământului superior nr.199/2023, cu modificările și completările ulterioare, se adaptează specificului fiecărei instituții de învățământ superior.

Astfel, programul național nu doar răspunde nevoilor interne ale României, dar contribuie și la îndeplinirea obiectivelor stabilite în cadrul EHEA, promovând o educație incluzivă, accesibilă și orientată spre reducerea disparităților educaționale.

2.2 Descrierea situației actuale

Situația actuală privind abandonul universitar în România relevă o serie de provocări majore în sectorul educațional. În ultimii ani, rata abandonului universitar este calculată la o valoare mare, în special în rândul studenților din grupuri vulnerabile, cum ar fi cei proveniți din familii cu un nivel scăzut de educație sau cu dificultăți economice. Acest fenomen are un impact direct asupra ratei de absolvire și a incluziunii sociale, limitând oportunitățile de integrare pe piața muncii pentru tineri și afectând dezvoltarea economică pe termen lung.

Proiectul de act normativ este aliniat dezvoltărilor la nivel european. Programul Național de Reducere a Abandonului Universitar (PNRAU) se aliniază direct cu prioritățile strategice stabilite la nivel internațional, în special cele ale Uniunii Europene (UE) și ale Spațiului European al Învățământului Superior (EHEA). În cadrul politicilor educaționale europene, creșterea accesului echitabil la învățământ superior și reducerea abandonului sunt obiective

centrale, reflectate în documente strategice precum Comunicarea Comisiei Europene privind o Strategie Europeană pentru Universități. De asemenea, PNRAU se înscrie în angajamentele asumate prin Procesul Bologna, inclusiv prin ultimele Comunicate Ministeriale de la Yerevan, Paris, Roma și Tirana care subliniază importanța dimensiunii sociale a învățământului superior, incluzând extinderea accesului pentru grupurile vulnerabile, creșterea ratelor de absolvire și îmbunătățirea echității educaționale.

Conform studiului UEFISCDI privind abandonul universitar, publicat în 2022, situația abandonului în România rămâne îngrijorătoare. Rata medie a abandonului universitar, pentru ciclul de licență, a fost de aproximativ 47,97% pentru generația 2015. De asemenea, abandonul universitar diferă semnificativ în funcție de tipul instituției de învățământ. În instituțiile private, rata de abandon pentru generația 2015 a fost de 62,21%, în timp ce pentru instituțiile publice aceasta s-a situat la 45,47%. Formele de învățământ alternative, precum învățământul la distanță și învățământul fără frecvență, au înregistrat rate mult mai mari de abandon, de până la 65,77%. Datele privind abandonul universitar, menționate în studiul UEFISCDI, arată o situație similară și pentru generația 2016, iar monitorizarea fenomenului la nivelul UEFISCDI indica nevoia unei intervenții sistemice. Descompunerea fenomenului abandonului pe diverse categorii, inclusiv comparații de la nivel internațional, sunt evidențiate în studiul privind abandonul universitar.

Abandonul universitar este calculat pe baza numărului studenților care nu reușesc să finalizeze studiile în termen de doi ani de la durata teoretică a programului de studiu. Cauzele abandonului universitar sunt diverse și complexe, incluzând dificultăți academice, lipsa de suport social adecvat, consiliere inadecvată și probleme financiare. În ciuda eforturilor existente pentru combaterea acestui fenomen, cum ar fi implementarea centrelor de consiliere și orientare în carieră, precum și acordarea de burse sociale, măsurile adoptate încă nu au reușit să reducă în mod semnificativ acest fenomen, fiind nevoie de o abordare coerentă și concentrată.

Un alt factor important este tranziția dificilă de la învățământul liceal la cel universitar, în special pentru studenții din medii defavorizate. Programele existente nu reușesc întotdeauna să ofere suport suficient pentru pregătirea studenților pentru cerințele academice universitare. Lipsa unui feedback educațional timpuriu și a unor măsuri de avertizare rapidă agravează riscul de abandon, deoarece studenții nu primesc ajutorul necesar în momentul potrivit.

În contextul acestor provocări, este necesară adoptarea unor măsuri integrate și personalizate pentru prevenirea abandonului universitar, inclusiv dezvoltarea unui sistem național de avertizare timpurie și extinderea programelor de consiliere și suport academic. De asemenea, implicarea mai activă a cadrelor didactice și dezvoltarea unor politici care să sprijine reînscriserea studenților ar putea contribui la reducerea acestui fenomen, promovând astfel accesul echitabil la educație și creșterea ratei de absolvire.

2.3 Schimbări preconizate

Implementarea Programului Național de Reducere a Abandonului Universitar (PNRAU) preconizează o serie de schimbări esențiale în cadrul sistemului de învățământ superior din România. Prin acest program, se urmărește creșterea retenției studenților, în special a celor proveniți din grupuri defavorizate, prin sprijinirea tranziției de la învățământul liceal la cel universitar. Colaborarea cu unitățile de învățământ preuniversitar, organizarea de cursuri demonstrative în mediul rural, oferirea de cursuri remediale pentru elevii care susțin Bacalaureatul și dezvoltarea de programe de consiliere sunt doar câteva dintre măsurile prevăzute pentru a facilita accesul și a reduce riscurile de abandon.

Un alt element esențial al programului este dezvoltarea unui sistem integrat de sprijin pentru studenții aflați în risc de abandon, care include atât consilierea academică, cât și sprijinul psihologic. Prin sprijinirea centrelor de consiliere și orientare în carieră în toate instituțiile de învățământ superior, se va asigura monitorizarea atentă a progresului studenților și implementarea de măsuri personalizate, cum ar fi pachetele de sprijin integrate, cursuri remediale și activități suplimentare. De asemenea, programul propune dezvoltarea unor politici de reînmatriculare, precum și sprijinirea studenților care își întrerup studiile, în vederea facilitării reîntoarcerii acestora în sistemul de învățământ.

În plus, PNRAU introduce măsuri pentru a încuraja implicarea activă a studenților în viața universitară, prin dezvoltarea sentimentului de apartenență și implicare în activități extracurriculare. Prin sprijinirea acțiunilor de voluntariat și organizarea unor sesiuni de orientare academică la începutul fiecărui an universitar, programul își propune să creeze un mediu favorabil dezvoltării personale și profesionale a studenților. Totodată, dezvoltarea de instrumente digitale de monitorizare a progresului educațional și avertizare timpurie pentru riscurile de abandon va permite o intervenție rapidă și eficientă pentru studenții aflați în dificultate.

Finanțarea programului este asigurată din bugetul Ministerului Educației și Cercetării, inclusiv cu sprijinul fondurilor europene, iar instituțiile de învățământ superior vor putea accesa fonduri suplimentare prin proiecte și parteneriate. Se preconizează astfel o mai bună utilizare a resurselor existente și o extindere a programelor de suport pentru studenți, contribuind la reducerea inegalităților de acces și asigurarea unor condiții mai bune în campusurile universitare.

Ministerul Educației și Cercetării, în colaborare cu Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS) și Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI), vor monitoriza implementarea și eficiența PNRAU.

3. Alte informații

Nu sunt.

Secțiunea a 3-a**Impactul socio-economic al proiectului de act normativ****3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ**

Intrarea în vigoare a Programului Național de Reducere a Abandonului Universitar (PNRAU) aduce o serie de beneficii semnificative pentru sistemul de învățământ superior din România, dar și costuri aferente implementării măsurilor propuse.

Beneficii estimate includ:

- Reducerea ratei abandonului universitar. Prin implementarea unor măsuri de prevenire și intervenție timpurie, PNRAU urmărește reducerea semnificativă a ratei abandonului universitar. Aceste măsuri includ consilierea personalizată, introducerea cursurilor remediale și sprijinul financiar pentru studenții din grupuri defavorizate, care vor contribui la creșterea retenției și a ratei de absolvire.
- Creșterea accesului echitabil la învățământul superior. PNRAU vizează diminuarea barierelor economice și sociale prin măsuri de sprijin financiar, cum ar fi bursele sociale și scutirea de taxe pentru studenții din familii cu un nivel scăzut de educație. Astfel, se va asigura un acces mai echitabil la educația universitară, inclusiv pentru cei din mediul rural sau din grupuri vulnerabile.
- Îmbunătățirea calității educației. Odată cu dezvoltarea centrelor de consiliere și orientare în carieră și implementarea de programe de mentorat și tutoriat, calitatea actului educațional va crește. Aceste măsuri vor sprijini studenții pe parcursul academic, oferindu-le suport nu doar pentru a depăși dificultățile academice, ci și pentru a se dezvolta profesional.
- Creșterea angajabilității absolvenților. Târgurile de cariere și stagiile de practică susținute de universități în colaborare cu partenerii economici vor oferi studenților acces la oportunități de angajare și practică profesională. Aceasta va contribui la o tranziție mai ușoară de la mediul academic la piața muncii.

Costuri estimate:

- Finanțarea măsurilor prevăzute în program vizează alocarea de resurse bugetare din sumele alocate de la bugetul de stat Ministerului Educației și Cercetării precum și prin accesarea de fonduri europene. Aceste costuri includ: susținerea centrelor de consiliere și orientare în carieră; organizarea de cursuri remediale și activități suplimentare; acordarea de burse speciale pentru studenții aflați în risc de abandon;
- Accesarea de fonduri suplimentare. În vederea extinderii programelor de sprijin pentru studenți și pentru a acoperi costurile suplimentare, PNRAU va fi susținut și prin fonduri europene. Proiectul beneficiază de finanțare din fonduri nerambursabile în sumă totală de 8.022 mii lei, repartizate astfel: anul 2025 - 1.956 mii lei, anul 2026 - 4.380 mii lei, anul 2027 - 1.686 mii lei. Sumele

estimate a fi alocate de la bugetul de stat, în valoare totală de 111.853 mii lei și sunt defalcate astfel: anul 2025 - 15.801 mii lei, anul 2026 – 19.300 mii lei, anul 2027 – 22.752 mii lei, anul 2028 – 27.000 mii lei, anul 2029 – 27.000 mii lei.

3.2 Impactul social

Reducerea ratei abandonului universitar va avea impact asupra ratei de promovare a studiilor de către absolvenții care fac parte din categorii defavorizate (ex. care provin din mediul rural, studenți maturi etc.). Se va face o analiză a factorilor care conduc la abandonul universitar pentru a putea veni cu măsuri active de corectare a deficiențelor semnalate, care să aibă ca scop reducerea abandonului universitar.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4 Impact macroeconomic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5 Impact asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare,						

plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii iii. transferuri între unități ale administrației publice b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din	Prezentul act normativ nu generează influențe financiare.					

Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.	
4.8. Alte informații	Prezentul proiect de act normativ nu are impact bugetar asupra bugetului general consolidat pe anul 2025. Măsurile preconizate în Programul Național de Reducere a Abandonului Universitar (PNRAU) vor fi finanțate, în conformitate cu Planul Strategic Instituțional, în limita fondurilor aprobate anual în bugetul acestora, precum și din fonduri externe nerambursabile, cu încadrare în bugetul aprobat pe anul 2025 prin Legea bugetului de stat pe anul 2025 nr. 9/2025, precum și în limitele bugetare care vor fi aprobate în anii următori.
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ	
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul.
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) 5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE 5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE	Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul.
5.5. Alte acte normative si/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
5.6. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative	Nu este cazul.
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.	Nu este cazul.
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale	Nu este cazul.
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	Nu este cazul.
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Este necesar avizul: Consiliului Legislativ și avizul Consiliul Economic și Social
6.6. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
7.1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul prezentului act normativ este publicat pe pagina de internet a inițiatorului, Ministerul Educației și Cercetării – www.edu.ro , cu respectarea procedurii de transparență prevăzută de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventulul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de HG nu se referă la acest domeniu.

7.3. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 8-a Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ	
8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ	Prevederile prezentului act normativ vor fi puse în aplicare, după aprobare, de către direcțiile de specialitate ale Ministerului Educației și Cercetării, precum și de instituțiile de învățământ superior din sistemul național de învățământ.
8.2. Alte informații	Nu au fost identificate.

Având în vedere cele de mai sus, a fost elaborat proiectul de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și funcționarea Programului Național de Reducere a Abandonului Universitar (PNRAU), pe care îl supunem spre adoptare.

Ministrul educației și cercetării

Daniel-Ovidiu DAVID

AVIZĂM FAVORABIL

VICEPRIM-MINISTRU

Marian NEACȘU

VICEPRIM-MINISTRU

Ministrul finanțelor
TÁNCZOS Barna

VICEPRIM-MINISTRU

Marian-Cătălin PREDOIU

Ministrul Justiției

Radu MARINESCU